

شما وطنتان را رها کردید و در آلمان زندگی و کار می کنید.

ما - همکاران اتحادیه های کارگری به در فدراسیون اتحادیه های کارگری آلمان* پیوسته اند - صمیمانه به شما خوش آمد می گوئیم. ما می خواهیم شما را از حقوق تان، در بازار کار مطلع کنیم.

این بروشور حاوی اطلاعات مورد نیاز در باره حداقل حقوق قانونی می باشد.

DGB*

از یک ژانویه سال ۲۰۱۵ در آلمان حداقل حقوق قانونی برابر

از ۱۸ سال تصویب شده است. کارگرانی که برای مدت طولانی بی کار بوده اند در شش ماه اول بعد از شروع کار جدید و همچنین کارگرانی که روزنامه پخش می کنند از این قانون مستثنی هستند. کارگرانی که روزنامه پخش می کنند ۷،۲۳€ دریافت می کنند و از اول سال ۲۰۱۷ ۸،۵۰€ دریافت می کنند. در بعضی از شاخه های کاری مثل صنایع گوشت و یا کشاورزی اتحادیه های کارگری و کارفرمایان برای یک دوره انتقالی تا یک ژانویه سال ۲۰۱۷ برسر حداقل حقوق کمتر از ۸،۵۰€ توافق کرده اند. البته در اکثر بخش ها حداقل دستمزد بیش از ۸،۵۰€ در ساعت است. به عنوان مثال حقوق کارگران ساختمان در ایالتهای غربی ۱ و در برلین از یک ژانویه ۲۰۱۵ ۱۱،۱۵€ در ساعت می باشد.

اگر شما مطمئن نیستید: در اتحادیه های کارگری در مورد حداقل حقوق خود تحقیق کنید.

ایالت‌های المانی غربی: بادن-وورتمبرگ، بایرن، برمن، هامبورگ، هسن، نیدرزاکسن، نوردراین وستفالن، راینلاند فالس، زارلاند و شلسویگ هولشتاین؛ ایالت‌های المانی شرقی: برلین، براندنبورگ، مکلنبورگ فورپومرن، زاکسن، زاکسن آنهالت و تورینگن

آیا حداقل حقوق قانونی برای کار محدود (مینی جاب) هم صدق می کند؟

بله. در کار محدود حداکثر حقوقتان در ماه ۴۵۰€ می باشد. در این مورد هم حداقل حقوق قانونی صدق می کند، زیرا که شما در کار محدود حداکثر ۵۳ ساعت در ماه کار خواهید کرد.

آیا حداقل حقوق قانونی برای کار در یک منزل شخصی هم صدق می کند؟

بله. حتی اگر شما با داشتن سن قانونی شغلی به عنوان مستخدم خانگی، باغبان یا پرستار بچه پیدا کنید حق دریافت حداقل حقوق ۸،۵۰€ دارید.

آیا حداقل حقوق قانونی برای کار فصلی هم صدق می کند؟

بله. حداقل حقوق قانونی هم برای کار فصلی مانند کار در هتل یا رستوران صدق می کند. البته زمینه کشاورزی صدق نمی کند. در کار کشاورزی تا آخر سال ۲۰۱۶ حداقل حقوق کمتر از ۸،۵۰€ می باشد (۲۰۱۵: ۷،۴۰€ در ایالت‌های غربی و ۷،۲۰€ در ایالت‌های شرقی؛ ۲۰۱۶: ۸،۰۰€ در ایالت‌های غربی و ۷،۹۰€ در ایالت‌های شرقی؛ از ۲۰۱۷: ۸،۶۰€ در ایالت‌های غربی و شرقی).

آیا حداقل حقوق قانونی برای کارهای خاصی مانند پخش کننده تعداد محدودی بسته یا تمیز کردن تعداد محدودی اتاق صدق می کند؟

بله. چنین شغلهایی در صورتی مجاز هستند که حداقل حقوق قانونی پرداخت شود. شما باید برای هر ساعت کاری بدون در نظر گرفتن سرعت کارتان حداقل ۸،۵۰€ دریافت کنید.

آیا می توانید به عنوان کارآموز حداقل حقوق قانونی طلب کنید؟

اگر دوره کارآموزی به عنوان بخشی از تحصیلاتتان محسوب می شود حداقل حقوق قانونی صدق نمی کند. کسانی که قبل از شروع تحصیلتان داوطلبانه یک دوره کارآموزی می بینند، حق دارند حداقل حقوق قانونی طلب کنند در صورتی که دوره کارآموزی طولانتز از سه ماه باشد - از روز اول دوره کارآموزی. برای تمام دوره های کارآموزی باید کارفرما محتوای قرارداد کاری به ویژه

اهداف آموزشی را کتبا اعلام کند.

به اصطلاح هُسپیتاسیون توجه کنید. در این مورد حق دریافت حداقل حقوق قانونی را ندارید. در حالت هُسپیتاسیون شما در شرکتی مهمان هستید تا با آن شرکت آشنا شوید نه اینکه کار کنید. اگر به شما یک دوره آموزشی یا هُسپیتاسیون پیشنهاد بشود و شما مطمئن نیستید به اتحادیه های کارگری رجوع کنید.

شما در آلمان یک دوره آموزشی می بینید، آیا حداقل حقوق قانونی برای شما صدق می کند؟

نخیر، حقوق دوره آموزشی بنابر مقررات آموزشی می باشد.

آیا اضافه کاری ها مثل شبکاری یا مزایای دیگر می توانند به حداقل حقوق قانونی اضافه شوند؟

نخیر. اکثر مزایا جدا از حداقل حقوق قانونی پرداخت می شوند. این مسئله برای مزایای ویژه مثل پول مرخصی صدق می کند.

آیا می تواند انعام به عنوان حداقل حقوق قانونی برای شما حساب شود؟

نخیر، انعام از مشتری به عنوان حقوق حساب نمی شوند. ولی کارفرما باید حداقل ۸،۵۰€ (قبل از کسر مالیات) در ساعت به شما حقوق بدهد.

آیا کارفرما می تواند هزینه های تجهیزات کار را (مثلا ابزار، لباس کار) از حداقل حقوق قانونی کسر کند؟

نخیر، باید همیشه ۸،۵۰€ (قبل از کسر مالیات) در ساعت پرداخت شود.

آیا کوپن (مثلا کوپن غذا یا کارت سینما) می تواند به عنوان حداقل حقوق قانونی حساب شود؟

نخیر، حداقل حقوق قانونی باید نقد پرداخت شود.

چه باید کرد، اگر کارفرما حداقل حقوق قانونی را پرداخت نکند؟

برای دریافت حداقل حقوق قانونی پرداخت نشده تا سه سال (از پایان سال) وقت دارید به دادگاه کار آلمان شکایت کنید. این قانون فقط برای حداقل حقوق قانونی صدق می کند. درغیراین صورت باید به تعرفه سندیکا مربوطه مراجعه کنید.

از چه کسی می توانید تقاضای پرداخت حقوقتان را بکنید؟

شما می توانید حقوقتان را نه تنها از کارفرمایان بلکه - اگر پرداخت نکرد - از مامور کارفرمایان طلب کنید.

چه کسی بررسی می کند، که آیا کارفرمایان حداقل حقوق قانونی را پرداخت می کند؟

مسئول این کار اداره گمرک (کنترل امور مالی برای کار سیاه*) می باشد. اگر مشخص شود که کارفرما حداقل حقوق قانونی را پرداخت نکرده. به جریمه ای به مبلغ ۵۰۰.۰۰۰€ تهدید خواهد شد. هر کسی می تواند قانون شکنی را به اداره گمرک اصلی محل خود گزارش دهد.

چگونه می توانند اتحادیه های کارگری کمک کنند؟

اتحادیه های کارگری از حقوق کارگران دفاع می کنند. آنها برای حقوق عادلانه، شرایط کاری بهتر، زمانهای کاری عادلانه و عدالت اجتماعی می جنگند. آنها می توانند اعتصابات را سازمان دهند و با کارفرماها تعرفه سندیکا ببندند. بدون اتحادیه های کارگری در آلمان حداقل حقوق قانونی با ۸،۵۰€، در سال ۲۰۱۵ تصویب نمی شد. اتحادیه های کارگری متعلق به هیچ حزب سیاسی نیستند و مستقل می باشند، ولی غیر سیاسی هستند. آنها در سیاست دخالت می کنند. در آلمان بیش از شش میلیون نفر عضو اتحادیه می باشند. برای هر گروه شغلی یک اتحادیه وجود دارد. اکثر این اتحادیه ها به فدراسیون اتحادیه های کارگری آلمان پیوسته اند.

Vi.S.d.P.: Annelie Buntenbach, DGB-Bundesvorstand, Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin

ما توصیه می کنیم: از روز اول کار در آلمان عضو یک اتحادیه کارگری شوید. اعضای اتحادیه های کارگری در صورت بروز مشکلات و سوالات کاری از کمک قانونی و راهنمایی برخوردار خواهند شد.

اطلاعات موجود در این بروشور با دقت زیادی نوشته شده اند. ولی هیچ گونه ضمانتی برای کامل بودن متن وجود ندارد. بعضی از مقررات می توانند با مرور زمان تغییر می کنند.

ثبت شده: دسامبر ۲۰۱۵

Gesetzlicher Mindestlohn in Deutschland – Kennen Sie Ihre Rechte?

Bienvenue

أهلاً وسهلاً
خوش آمدید

Willkommen

Welcome

Sie sind aus Ihrem Land geflüchtet und leben und arbeiten derzeit in Deutschland.

Wir – die Kolleginnen und Kollegen der im Deutschen Gewerkschaftsbund (DGB) zusammengeschlossenen Gewerkschaften – begrüßen Sie herzlich. Wir möchten Sie im Folgenden über Ihre Rechte auf dem Arbeitsmarkt informieren. Dieser Flyer behandelt das Thema gesetzlicher Mindestlohn.

In Deutschland gilt seit dem 1. Januar 2015 ein gesetzlicher Mindestlohn von 8,50 Euro brutto pro Stunde für alle Arbeitnehmer, die älter als 18 Jahre sind. Ausnahmen gelten für Langzeitarbeitslose in den ersten sechs Monaten nach Wiederaufnahme einer Tätigkeit und für Zeitungszusteller. Zeitungszusteller haben zurzeit einen Anspruch auf 7,23 Euro, erst ab 2017 auf 8,50 Euro. In einigen Branchen – zum Beispiel in der Fleischindustrie oder in der Landwirtschaft – haben Gewerkschaften und Arbeitgeber für eine Übergangsfrist bis zum 1. Januar 2017 Branchenmindestlöhne unterhalb von 8,50 Euro ausgehandelt. Doch die meisten Branchenmindestlöhne liegen höher als 8,50 Euro. So liegt zum Beispiel der Tariflohn für Hilfsarbeiten auf dem Bau in den westlichen Bundesländern¹ und in Berlin ab dem 1. Januar 2015 bei 11,15 Euro brutto pro Stunde.

Wenn Sie unsicher sind: Erkundigen Sie sich bei einer Gewerkschaft über den für Sie geltenden Mindestlohn.

¹ Zu den westlichen Bundesländern zählen Baden-Württemberg, Bayern, Bremen, Hamburg, Hessen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Saarland und Schleswig-Holstein, die östlichen Bundesländer sind Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt und Thüringen.

Gilt der gesetzliche Mindestlohn auch, wenn Sie in einem Minijob arbeiten?

Ja. Bei einem sogenannten Minijob verdienen sie maximal 450 Euro im Monat. Auch hier gilt der gesetzliche Mindestlohn. Dies bedeutet, dass Ihr Arbeitgeber Sie in einem Minijob maximal 52 Stunden im Monat arbeiten lassen darf.

Gilt der gesetzliche Mindestlohn auch, wenn Sie Arbeit in einem Privathaushalt gefunden haben?

Ja. Auch wenn Sie als Volljähriger in einem Privathaushalt eine Beschäftigung als Putzhilfe, Gärtner oder Babysitter gefunden haben, gilt für Sie der Mindestlohn von 8,50 Euro.

Gilt der gesetzliche Mindestlohn auch, wenn Sie in der Saisonarbeit tätig sind?

Ja. Der gesetzliche Mindestlohn gilt auch, wenn Sie als Saisonarbeiter zum Beispiel im Hotel- und Gaststättengewerbe arbeiten. Der gesetzliche Mindestlohn gilt nicht in der Landwirtschaft. Dort gilt bis Ende 2016 noch ein Branchenmindestlohn, der unter 8,50 Euro liegt (2016: 8,00 Euro im Westen und 7,90 Euro im Osten, ab 2017: 8,60 Euro in Ost und West).

Gilt der gesetzliche Mindestlohn auch dann, wenn Sie für eine bestimmte Leistung wie eine festgelegte Anzahl von zugestellten Paketen oder gereinigten Zimmern bezahlt werden?

Ja. Solche Vereinbarungen sind nur dann zulässig, wenn der gesetzliche Mindestlohn nicht unterschritten wird. Sie müssen für jede Arbeitsstunde mindestens 8,50 Euro erhalten, unabhängig davon, wie schnell Sie arbeiten.

Können Sie als Praktikant oder Praktikantin den gesetzlichen Mindestlohn verlangen?

Wenn Sie ein Pflichtpraktikum im Rahmen einer Ausbildung oder eines Studiums oder eine Einstiegsqualifizierung absolvieren, gilt der gesetzliche Mindestlohn nicht. Menschen, die vor Ausbildung oder Studium ein freiwilliges Orientierungspraktikum machen, haben Anspruch auf den Mindestlohn, wenn das Praktikum länger als drei Monate dauert – und zwar vom ersten Tag des Praktikums an. Für alle Praktika gilt, dass die Vertragsinhalte vom Arbeitgeber schriftlich mitgeteilt werden müssen, insbesondere die Lern- und Ausbildungsziele.

Vorsicht bei sogenannten Hospitationen! Diese sind vom gesetzlichen Mindestlohn ausgenommen. Bei einer Hospitation sind Sie Gast in einem Betrieb, um sich einen Eindruck zu verschaffen und nicht um zu arbeiten. Wenn Sie ein Praktikum oder eine Hospitation angeboten bekommen und unsicher sind, wenden Sie sich an eine Gewerkschaft!

Sie machen in Deutschland eine Ausbildung. Gilt für Sie der gesetzliche Mindestlohn?

Nein. Die Vergütung richtet sich bei einer Ausbildung nach der jeweiligen Ausbildungsordnung.

Können Zusatzleistungen wie Zuschläge für Nachtarbeit oder andere Zulagen auf den gesetzlichen Mindestlohn angerechnet werden?

Nein. Die meisten Zulagen sind zusätzlich zum Mindestlohn zu zahlen. In der Regel gilt das auch für Sonderleistungen, auf jeden Fall für das Urlaubsgeld.

Können Trinkgelder auf den gesetzlichen Mindestlohn angerechnet werden?

Nein. Trinkgelder von Kunden zählen nicht als Vergütung, sondern kommen on top. Von Ihrem Arbeitgeber müssen Sie für jede Arbeitsstunde mindestens 8,50 Euro brutto bekommen.

Dürfen die Arbeitgeber Kosten für Arbeitsmittel (zum Beispiel Werkzeuge, Arbeitsschutzkleidung) vom Mindestlohn abziehen?

Nein. Es muss immer der Mindestlohn in Höhe 8,50 Euro brutto pro Zeitstunde ausgezahlt werden.

Können Gutscheine (zum Beispiel Essensgutscheine, Kinofreikarten etc.) mit dem gesetzlichen Mindestlohn verrechnet werden?

Nein. Der Mindestlohn muss in Geld ausbezahlt werden.

Was können Sie tun, wenn Ihr Arbeitgeber den gesetzlichen Mindestlohn nicht zahlt?

Sie können den nicht gezahlten gesetzlichen Mindestlohn innerhalb von drei Jahren (ab dem Ende des Kalenderjahres gerechnet) bei einem deutschen Arbeitsgericht einklagen. Diese Regel gilt nicht für Branchenmindestlöhne, hier müssen Sie die im jeweiligen Tarifvertrag geregelten Fristen beachten.

Von wem können Sie die Zahlung Ihres Lohnes verlangen?

Sie können die Zahlung des Mindestlohnes nicht nur von Ihrem Arbeitgeber verlangen, sondern – sollte dieser nicht zahlen - auch vom Auftraggeber Ihres Arbeitgebers.

Wer kontrolliert, ob Ihr Arbeitgeber den gesetzlichen Mindestlohn zahlt?

Dafür zuständig ist eine Abteilung der Zollbehörde, die „Finanzkontrolle Schwarzarbeit“ (FKS). Stellt diese bei einer Kontrolle fest, dass der Mindestlohn nicht gezahlt wurde, drohen dem Arbeitgeber Bußgelder bis 500.000 Euro. Jeder kann Verstöße beim lokalen Hauptzollamt melden.

Wie können Gewerkschaften helfen?

Gewerkschaften setzen sich für die Rechte von Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmern ein. Sie kämpfen für eine gerechte Bezahlung, bessere Arbeitsbedingungen, faire Arbeitszeiten und soziale Gerechtigkeit. Sie können Streiks organisieren und Tarifverträge mit Arbeitgebern abschließen. Ohne den Einsatz der Gewerkschaften gäbe es in Deutschland etwa nicht den gesetzlichen Mindestlohn von 8,50 Euro, der 2015 eingeführt wurde. Gewerkschaften gehören zu keiner politischen Partei oder zur Regierung. Sie sind also unabhängig, aber nicht unpolitisch. Sie mischen sich in die Politik ein. In Deutschland sind über sechs Millionen Menschen Mitglied in einer Gewerkschaft. Für verschiedene Berufsgruppen sind verschiedene Gewerkschaften zuständig. Die meisten davon sind im Deutschen Gewerkschaftsbund (DGB) zusammengeschlossen.

V.i.S.d.P.: Annelie Buntenbach, DGB-Bundesvorstand, Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin

Wir empfehlen: Werden Sie ab dem ersten Arbeitstag in Deutschland Gewerkschaftsmitglied. Gewerkschaftsmitglieder erhalten rechtliche Hilfe und Beratung bei Streitigkeiten im und Fragen zum Arbeitsleben.

Die Informationen in diesem Faltblatt wurden mit größter Sorgfalt zusammengestellt. Es wird kein Anspruch auf Vollständigkeit erhoben. Einzelne Regelungen können sich im Laufe der Zeit ändern.

Stand: Dezember 2015